

Sietse Kuipers

**Oefenen met leessommen
(redactiesommen)
voor groep 5**

Auteur: Sietse Kuipers
Omslagontwerp: Studio Willemien Haagsma bNO
© 2020 Visual Steps B.V.

Eerste druk: november 2020

ISBN 978 90 5905 745 6

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, uitgeleend, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door middel van fotokopieën, opnamen, of welke wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor zover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikel 168 Auteurswet 1912 j^o het besluit van 20 juni 1974, Stb. 351, zoals gewijzigd bij het Besluit van 23 augustus 1985, Stb. 471 en artikel 17 Auteurswet 1912, dient men de daarvoor verschuldigde vergoedingen te voldoen aan de Stichting Reprorecht (Postbus 882, 1180 AW Amstelveen). Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgaven in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16 Auteurswet 1912) dient men zich tot de uitgever te wenden.

Ondanks alle aan de samenstelling van de tekst bestede zorg, kan noch de redactie, noch de auteur, noch de uitgever aansprakelijkheid aanvaarden voor eventuele schade, die zou kunnen voortvloeien uit enige fout, die in deze uitgave zou kunnen voorkomen.

In dit boek kunnen namen voorkomen van gedeponeerde handelsmerken. Deze namen zijn in de tekst niet voorzien van een handelsmerksymbool, omdat ze slechts fungeren als aanduiding van de besproken producten. Hierbij wordt op geen enkele wijze getracht inbreuk te maken op de rechten van de handelsmerkhouders.

Wil je meer informatie?

www.visualstepseducatief.nl

Heb je vragen of suggesties over dit boek?

E-mail: info@visualsteps.nl

Abonneren op de gratis Visual Steps Educatief nieuwsbrief:

www.visualstepseducatief.nl

Inhoudsopgave

Voorwoord	5
Informatie voor ouders, verzorgers en docenten	6
Oefentaak 1	7
Oefentaak 2	13
Oefentaak 3	19
Oefentaak 4	25
Oefentaak 5	31
Oefentaak 6	37
Oefentaak 7	43
Oefentaak 8	49
Oefentaak 9	55
Oefentaak 10	61
Oefentaak 11	67
Oefentaak 12	73
Oefentaak 13	79
Oefentaak 14	85
Oefentaak 15	91
Oefentaak 16	97
Oefentaak 17	103
Oefentaak 18	109
Oefentaak 19	115
Oefentaak 20	121
Oefentaak 21	127
Oefentaak 22	133
Oefentaak 23	139
Oefentaak 24	145
Oefentaak 25	151
Oefentaak 26	157
Oefentaak 27	163
Oefentaak 28	169
Oefentaak 29	175
Oefentaak 30	181
Antwoorden	187
Verantwoording	197
Jouw resultaten	199

Voorwoord

Leessommen zijn eigenlijk korte verhaaltjes waarin een som verborgen zit die je moet oplossen. Bijvoorbeeld een som waarbij je moet optellen, aftrekken, vermenigvuldigen of delen.

Door de verhaaltjes goed te lezen ontdek je hoe je de som kunt oplossen. Dit kan soms wat lastig zijn. Rekenen met leessommen leer je vooral door het veel te doen. Dit boek helpt je daarbij.

In dit boek vind je heel veel leessommen, ook wel *redactiesommen* genoemd. Deze opgaven staan bij elkaar in oefentaken. Je zou iedere dag zo'n oefentaak kunnen maken, maar een paar keer per week kan natuurlijk ook. Zo leer je het steeds beter door te oefenen!

Aan het eind van het boek op pagina 187-196 vind je de antwoorden van alle opgaven. Op pagina 199 kan je het aantal goede en foute antwoorden noteren.

Naast ieder antwoord staat wat voor soort opgave het was. Dat is handig als je merkt dat je vaak dezelfde soort opgave fout maakt. Je kan er zo achter komen welke soort opgave dat is. Als je dat weet kan je die opgaven nog eens extra oefenen of vragen om uitleg.

O ja, je kan de bladen van een taak uit het boek scheuren. Misschien vind je dat wel zo handig.

Veel succes met het maken van de opgaven!

Sietse Kuipers

P.S.

Als je vindt dat iets niet goed is in het boek of je hebt een goed idee, dan hoor ik dat graag van je.

Het e-mailadres is: info@visualsteps.nl

Tip

Online toets

Heb je alle oefeningen in het boek gemaakt, dan kan je op de website www.visualstepseducatief.nl/toetsen een toets maken. Als je deze toets goed hebt gemaakt, krijg je zelfs een diploma dat je kan afdrukken en bewaren!

Informatie voor ouders, verzorgers en docenten

Dit boek laat kinderen oefenen met leessommen. De hapklare oefentaken van 30 opgaven kan het kind in ongeveer 20 minuten op zijn gemak zelfstandig maken, bijvoorbeeld aan de keukentafel. Zo ziet u dat het kind ook daadwerkelijk serieus de opgaven maakt en niet stiekem op zijn telefoon zit. Daarom zijn de opgaven ook op papier en niet op de computer of tablet.

De opgaven bevatten lesstof die voldoet aan de kerndoelen voor rekenen in groep 5.

De opgaven kunnen worden nagekeken. Achter in het boek op pagina 187-196 vindt u de antwoorden.

Bij ieder antwoord staat welk type opgave het is. In de verantwoording op pagina 197 vindt u meer informatie over de typen opgaven. Merkt u dat het kind bepaalde typen opgaven vaker fout heeft, dan kan dat een reden zijn om hem nog wat uitleg te geven over dat onderwerp of nog eens extra te laten oefenen.

U heeft de mogelijkheid om een oefentaak apart aan het kind aan te bieden door de taak uit te scheuren via de perforatierand. Een andere mogelijkheid is om de antwoorden achter in het boek uit te scheuren en apart te houden van de rest van het boek.

Online toets

Heeft het kind alle oefeningen in het boek gemaakt, dan kan hij op de website www.visualstepseducatief.nl/toetsen een toets maken. Als deze toets goed is gemaakt, krijgt hij een diploma.

Andere boeken en de Visual Steps Educatief nieuwsbrief

Naast deze uitgave zijn er nog andere boeken verkrijgbaar, bijvoorbeeld over taal, rekenen, aardrijkskunde en studievaardigheden of voor andere groepen. Op www.visualstepseducatief.nl vindt u een overzicht van alle titels.

Op die website kunt u zich ook met enkele muisklikken aanmelden voor de gratis Visual Steps Educatief nieuwsbrief die per e-mail wordt verspreid.

Oefentaak 1

Sandra heeft 50 euro in haar spaarpot.
Ze geeft 8 euro uit.
Hoeveel euro heeft ze over?

Je maakt deze opgave in stappen.

1. Wat moet Sandra doen om dit uit te rekenen?

- A. Optellen
- B. Aftrekken
- C. Vermenigvuldigen
- D. Delen

2. Hoe ziet haar som eruit?

- A. $50 : 8 =$
- B. $50 + 8 =$
- C. $50 \times 8 =$
- D. $50 - 8 =$

3. Geef het goede antwoord op de som.

- A. 42
- B. 58
- C. 44
- D. 40

Hanneke begint met 17 knikkers aan het knikkerspel.
Eerst verliest ze 2 knikkers, later wint ze 6 knikkers.
Hoeveel knikkers heeft ze nu?

Je maakt deze opgave in stappen.

4. Wat moet Hanneke doen om dit uit te rekenen?

- A. Eerst aftrekken en dan nog eens aftrekken.
- B. Eerst aftrekken en dan optellen.
- C. Eerst optellen en dan nog eens optellen.
- D. Eerst optellen en dan aftrekken.

5. Hoe ziet haar som eruit?

- A. $17 - 2 + 6 =$
- B. $17 + 2 - 6 =$
- C. $17 + 2 + 6 =$
- D. $17 - 2 - 6 =$

6. Geef het goede antwoord op de som.

- A. 13
- B. 25
- C. 8
- D. 21

**Michel heeft 12 snoepjes.
Hij deelt de snoepjes met zijn drie vrienden.
Hoeveel snoepjes krijgt ieder?**

Je maakt deze opgave in stappen.

7. Wat moet Michel doen om dit uit te rekenen?

- A. Aftrekken
- B. Delen
- C. Vermenigvuldigen
- D. Optellen

8. Hoe ziet zijn som eruit?

- A. $12 : 3 =$
- B. $12 \times 4 =$
- C. $12 : 4 =$
- D. $12 + 3 =$

9. Geef het goede antwoord op de som.

- A. 4
- B. 2
- C. 6
- D. 3

**Paul heeft 6 zakjes met knikkers.
In ieder zakje zitten 8 knikkers.
Hoeveel knikkers heeft hij?**

Je maakt deze opgave in stappen.

10. Wat moet Paul doen om dit uit te rekenen?

- A. Aftrekken
- B. Vermenigvuldigen
- C. Optellen
- D. Delen

11. Hoe ziet zijn som eruit?

- A. $6 - 8 =$
- B. $6 + 8 =$
- C. $6 : 8 =$
- D. $6 \times 8 =$

12. Geef het goede antwoord op de som.

- A. 54
- B. 44
- C. 48
- D. 46

**Teun begint te tellen bij 578.
Hij doet er vier keer 1 bij.
Welk getal heeft Teun als hij klaar is met tellen?**

Je maakt deze opgave in stappen.

13. Wat moet Teun doen om dit uit te rekenen?

- A. Aftrekken
- B. Optellen
- C. Vermenigvuldigen
- D. Delen

14. Hoe ziet zijn som eruit?

- A. $578 + 1 + 1 + 1 =$
- B. $578 + 1 + 1 =$
- C. $578 + 1 + 1 + 1 + 1 =$
- D. $578 + 1 =$

15. Geef het goede antwoord op de som.

- A. 581
- B. 580
- C. 582
- D. 579

**Esther begint terug te tellen bij 759.
Ze haalt er vier keer 1 af.
Welk getal heeft Esther als ze klaar is met terugtellen?**

Je maakt deze opgave in stappen.

16. Wat moet Esther doen om dit uit te rekenen?

- A. Optellen
- B. Vermenigvuldigen
- C. Aftrekken
- D. Delen

17. Hoe ziet haar som eruit?

- A. $759 - 1 - 1 - 1 =$
- B. $759 - 1 - 1 =$
- C. $759 - 1 - 1 - 1 - 1 =$
- D. $759 - 1 =$

18. Geef het goede antwoord op de som.

- A. 756
- B. 757
- C. 758
- D. 755

**Karen heeft 19 euro.
Ze krijgt op zaterdag 6 euro zakgeld en geeft 7 euro uit.
Hoeveel euro heeft ze nu?**

Je maakt deze opgave in stappen.

19. Wat moet Karen doen om dit uit te rekenen?

- A. Eerst aftrekken en dan nog eens aftrekken.
- B. Eerst optellen en dan aftrekken.
- C. Eerst optellen en dan nog eens optellen.
- D. Eerst aftrekken en dan optellen.

20. Hoe ziet haar som eruit?

- A. $19 - 6 + 7 =$
- B. $19 + 6 + 7 =$
- C. $19 + 6 - 7 =$
- D. $19 - 6 - 7 =$

21. Geef het goede antwoord op de som.

- A. 18
- B. 17
- C. 19
- D. 16

In de klas van Cindy zitten 20 kinderen.
Er worden groepjes van 4 gemaakt.
Hoeveel groepjes van 4 kunnen er worden gemaakt?

Je maakt deze opgave in stappen.

22. Wat moet Cindy doen om dit uit te rekenen?

- A. Aftrekken
- B. Vermenigvuldigen
- C. Delen
- D. Optellen

23. Hoe ziet haar som eruit?

- A. $20 : 4 =$
- B. $20 + 4 =$
- C. $20 \times 4 =$
- D. $20 - 4 =$

24. Geef het goede antwoord op de som.

- A. 4
- B. 5
- C. 3
- D. 6

Dick heeft 6 weken zomervakantie.
Een week heeft 7 dagen.
Hoeveel dagen heeft Dick vrij?

Je maakt deze opgave in stappen.

25. Wat moet Dick doen om dit uit te rekenen?

- A. Vermenigvuldigen
- B. Optellen
- C. Aftrekken
- D. Delen

26. Hoe ziet zijn som eruit?

- A. $6 + 7 =$
- B. $6 : 7 =$
- C. $6 \times 7 =$
- D. $6 - 7 =$

27. Geef het goede antwoord op de som.

- A. 44
- B. 45
- C. 42
- D. 43

Alex heeft 2 briefjes van 100 euro, 3 briefjes van 10 euro en 4 munten van 1 euro.
Hoeveel euro heeft hij?

Je maakt deze opgave in stappen.

28. Wat moet Alex doen om dit uit te rekenen?

- A. Vermenigvuldigen
- B. Aftrekken
- C. Delen
- D. Optellen

29. Hoe ziet zijn som eruit?

- A. $100 + 10 + 10 + 10 + 10 + 10 + 1 + 1 + 1 + 1 =$
- B. $100 + 100 + 10 + 10 + 10 + 10 + 1 + 1 + 1 + 1 =$
- C. $100 + 100 + 10 + 10 + 10 + 1 + 1 + 1 + 1 =$
- D. $100 + 100 + 10 + 10 + 10 + 1 + 1 + 1 + 1 + 1 =$

30. Geef het goede antwoord op de som.

- A. 235
- B. 244
- C. 236
- D. 234

Antwoorden

Voor leerlingen

Hieronder vind je de antwoorden op de opgaven. Ze staan **vetgedrukt** in de linkerkolom.

Voor ouders

In de tweede kolom staat wat voor opgave het was. Stel, uw kind maakt een aantal fouten, dan kunt u zo nagaan welk type opgave zo vaak fout gaat. Deze wetenschap stelt u in staat passende uitleg te geven, of voor extra oefenmateriaal te zorgen.

Op pagina 197 vindt u de verantwoording van de typen opgaven.

Oefentaak 1

- 1B Aftrekken: wat moet je doen?
- 2D Aftrekken: hoe ziet de som eruit?
- 3A Aftrekken: goede antwoord
- 4B Combinatie: wat moet je doen?
- 5A Combinatie: hoe ziet de som eruit?
- 6D Combinatie: goede antwoord
- 7B Delen: wat moet je doen?
- 8C Delen: hoe ziet de som eruit?
- 9D Delen: goede antwoord
- 10B Vermenigvuldigen: wat moet je doen?
- 11D Vermenigvuldigen: hoe ziet de som eruit?
- 12C Vermenigvuldigen: goede antwoord
- 13B Optellen: wat moet je doen?
- 14C Optellen: hoe ziet de som eruit?
- 15C Optellen: goede antwoord
- 16C Aftrekken: wat moet je doen?
- 17C Aftrekken: hoe ziet de som eruit?
- 18D Aftrekken: goede antwoord
- 19B Combinatie: wat moet je doen?
- 20C Combinatie: hoe ziet de som eruit?
- 21A Combinatie: goede antwoord
- 22C Delen: wat moet je doen?
- 23A Delen: hoe ziet de som eruit?
- 24B Delen: goede antwoord
- 25A Vermenigvuldigen: wat moet je doen?
- 26C Vermenigvuldigen: hoe ziet de som eruit?
- 27C Vermenigvuldigen: goede antwoord
- 28D Optellen: wat moet je doen?
- 29C Optellen: hoe ziet de som eruit?
- 30D Optellen: goede antwoord

Oefentaak 2

- 1A Aftrekken: wat moet je doen?
- 2B Aftrekken: hoe ziet de som eruit?
- 3B Aftrekken: goede antwoord
- 4B Combinatie: wat moet je doen?
- 5D Combinatie: hoe ziet de som eruit?
- 6C Combinatie: goede antwoord

- 7C Delen: wat moet je doen?
- 8D Delen: hoe ziet de som eruit?
- 9B Delen: goede antwoord
- 10C Vermenigvuldigen: wat moet je doen?
- 11A Vermenigvuldigen: hoe ziet de som eruit?
- 12D Vermenigvuldigen: goede antwoord
- 13B Optellen: wat moet je doen?
- 14B Optellen: hoe ziet de som eruit?
- 15B Optellen: goede antwoord
- 16D Aftrekken: wat moet je doen?
- 17C Aftrekken: hoe ziet de som eruit?
- 18B Aftrekken: goede antwoord
- 19B Combinatie: wat moet je doen?
- 20C Combinatie: hoe ziet de som eruit?
- 21C Combinatie: goede antwoord
- 22D Delen: wat moet je doen?
- 23A Delen: hoe ziet de som eruit?
- 24C Delen: goede antwoord
- 25C Vermenigvuldigen: wat moet je doen?
- 26D Vermenigvuldigen: hoe ziet de som eruit?
- 27B Vermenigvuldigen: goede antwoord
- 28A Optellen: wat moet je doen?
- 29B Optellen: hoe ziet de som eruit?
- 30B Optellen: goede antwoord

Oefentaak 3

- 1A Aftrekken: wat moet je doen?
- 2B Aftrekken: hoe ziet de som eruit?
- 3B Aftrekken: goede antwoord
- 4D Combinatie: wat moet je doen?
- 5B Combinatie: hoe ziet de som eruit?
- 6C Combinatie: goede antwoord
- 7D Delen: wat moet je doen?
- 8A Delen: hoe ziet de som eruit?
- 9B Delen: goede antwoord
- 10D Vermenigvuldigen: wat moet je doen?
- 11C Vermenigvuldigen: hoe ziet de som eruit?
- 12D Vermenigvuldigen: goede antwoord

Verantwoording

De volgende somtypen worden gebruikt:

- opgaven met optellen;
- opgaven met aftrekken;
- opgaven met vermenigvuldigen;
- opgaven met delen;
- opgaven met twee van bovenstaande bewerkingen.

De eerste tien oefentaken hebben tot doel door consequente herhaling een automatisme aan te leren. Deze opgaven worden allemaal op deze wijze benaderd:

1. Eerst wordt bekeken welke bewerking er nodig is: optellen, aftrekken, vermenigvuldigen, delen, of een combinatie van ten hoogste twee van deze bewerkingen.
2. Vervolgens leert het kind 'de som uit de tekst te halen', dat wil zeggen een antwoord te geven op de vraag hoe de som eruitziet.
3. Pas daarna wordt van het kind gevraagd met een eindantwoord te komen.

Bij de oefentaken 11 t/m 30 leest het kind de opgave en geeft hij direct het eindantwoord. De tussenstappen worden dan niet meer apart behandeld.